

Zakon o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/**(pristojnosti in naloge pokrajine z uvodnimi pojasnili)**

(osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/.....	1
1.3	Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/	1
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/.....	2
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine	2
2.1	Preprečevanje nasilja v družini.....	2
2.1.1	Vloga pokrajinskih organov	2
	Ključne besede	3
	Uporabljene kratice	3
	Viri	3
	Literatura	3

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a	53. člen	1

tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/ Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H		2

1.2 Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/

tč.	pristojnosti in naloge predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Obvesti center za socialno delo v primerih, ko pri svojem delu izve za okoliščine, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje v družini.	6. člen	4

1.3 Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Obvesti center za socialno delo v primerih, ko pri svojem delu izve za okoliščine, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje v družini.	6. člen	4

2 Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/

Izvajanje določil Zakona o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določilih Zakona o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/ znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine

1 **Ustava RS** v tretjem odstavku 53. člena (zakonska zveza in družina) določa, da država varuje družino, materinstvo, očetovstvo, otroke in mladino ter ustvarja za to varstvo potrebne razmere. V navedenem 53. členu Ustava RS podrobneje ureja pravico do spoštovanja družinskega življenja, ki je sicer varovano v okviru splošne osebne pravice po 35. členu Ustave RS. Pravico do spoštovanja družinskega življenja poleg določbe navedenega 53. člena varujejo še 54., 55. in 56. člena Ustave RS. Pravica do spoštovanja družinskega življenja je tako pravica pozitivnega kot negativnega statusa. Določba 53. člena pa poudarja predvsem pozitivni vidik pravice do spoštovanja družinskega življenja. Po praksi Evropskega sodišča za človekove pravice (ESČP) namreč pravica do spoštovanja družinskega življenja ne vključuje le pravice, da te pustijo samega (negativni vidik pravice do spoštovanja družinskega življenja), temveč tudi pravico vzpostaviti in razvijati razmerje z drugimi človeškimi bitji, predvsem na čustvenem področju, zaradi razvoja in izpolnitve posameznikove lastne osebnosti (pozitivni vidik pravice do spoštovanja družinskega življenja). ESČP šteje, da pravice posameznika do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja ne izhajajo le iz dolžnosti države, da ne posega v družinsko življenje, temveč tudi dolžnost, da svojim državljanom omogoča vzpostavitev družinskega življenja. Iz te določbe 53. člena Ustave RS tako izhajajo dolžnosti države, da svojim državljanom z ustrežno pravno ureditvijo in z ustvarjanjem ustreznih razmer omogoča vzpostavitev in varstvo njihovega družinskega življenja (Šturm et al., 2002: 565-566).

2 Odras navedene dolžnosti države pa je tudi pravna ureditev preprečevanja nasilja v družini. Slednje ureja **Zakon o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/**, ki opredeljuje pojem nasilja v družini, določa vlogo in naloge državnih organov, nosilcev javnih pooblastil, izvajalcev javnih služb in drugih izvajalcev storitev na področju socialnega varstva, zdravstva, vzgoje in izobraževanja, organov samoupravnih lokalnih skupnosti in nevladnih organizacij pri obravnavanju nasilja v družini ter določa ukrepe za varstvo žrtev nasilja v družini (1. člen ZPND).

3.1 Preprečevanje nasilja v družini

3 Kot določa ZPND so v prejšnji točki navedeni organi in organizacije (mednje sodijo tudi organi pokrajine) dolžni izvesti ukrepe, ki so potrebni za zaščito žrtve glede na stopnjo njene ogroženosti in zaščito njenih koristi in pri tem zagotoviti spoštovanje integritete žrtve. Če je žrtev nasilja otrok, imajo koristi in pravice otroka prednost pred koristmi in pravicami drugih udeleženk oziroma udeležencev postopka (5. člen ZPND).

4 Pomembna obveznost pokrajinskih organov je dolžnost obveščanja centra za socialno delo v primerih, ko navedeni organi pri svojem delu izvedo za okoliščine, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje. Pri tem moramo opomniti, da te dolžnosti nimajo v primeru, če žrtev temu izrecno nasprotuje in ne gre za sum kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti. Vsakdo pa mora ne glede na navedeno takoj obvestiti center za socialno delo, policijo ali državno tožilstvo, kadar sumi, da je otrok žrtev nasilja (6. člen ZPND).

3.1.1 Vloga pokrajinskih organov

5 Kot določa ZPND so organi (tudi pokrajinski) in organizacije ter nevladne organizacije dolžne v okviru z zakoni in drugimi predpisi določenimi nalogami in pooblastili prednostno obravnavati primere nasilja, zagotavljati medsebojno obveščanje in pomoč z namenom preprečevanja in odkrivanja nasilja, odpravljanja vzrokov ter nudenja pomoči žrtvi pri vzpostavitvi pogojev za varno življenje (10. člen ZPND).

Ključne besede

Lokalna samouprava, pokrajina, pristojnosti, predsednik pokrajine, pokrajinska uprava, nasilje v družini.

Uporabljene kratice

- Ustava RS - Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).
- ZPND - Zakon o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/ (Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H).

Viri**Ustava in zakoni**

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o preprečevanju nasilja v družini /ZPND/ (Uradni list RS, št. 16/08, 68/16, 54/17 – ZSV-H).

Literatura

Šturm, L. et al. (2002) *Komentar Ustave Republike Slovenije* (Ljubljana: Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije).

